

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 99/2019-55

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. septembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu v konaní o ústavnej sťažnosti obchodnej spoločnosti PP RENT, s. r. o., Nádražná 34, Ivanka pri Dunaji, IČO 35 706 929, zastúpenej advokátskou kanceláriou Weis & Partners s. r. o., Ivanská cesta 30/B, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Peter Weis, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom súdneho exekútora JUDr. Martina Hermanovského v konaní vedenom pod sp. zn. EX 1028/2014 a postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 52 Er 688/2014 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti PP RENT, s. r. o., podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 52 Er 688/2014 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 52 Er 688/2014 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prierahov.

3. Obchodnej spoločnosti PP RENT, s. r. o., p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré j e mu Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava III j e p o v i n n ý nahradiť obchodnej spoločnosti PP RENT, s. r. o., trovy konania v sume 415,51 € (slovom štyristopätnásť eur a päťdesiatjeden centov) na účet advokátskej kancelárie Weis & Partners s. r. o., Ivanská cesta 30/B, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti ústavnej s'ťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Stav konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. IV. ÚS 99/2019-22 z 5. novembra 2019 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie ústavnú s'ťažnosť obchodnej spoločnosti PP RENT, s. r. o., Nádražná 34, Ivanka pri Dunaji, IČO 35 706 929 (ďalej len „s'ťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom súdneho exekútora JUDr. Martina Hermanovského (ďalej len „súdny exekútor“) v konaní vedenom pod sp. zn. EX 1028/2014 a postupom

Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 52 Er 688/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

II.

Vymedzenie postupu okresného súdu a súdneho exekútora v napadnutom konaní a sťažnostná argumentácia

2. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza skutkové okolnosti, na základe ktorých vystavil biankozmenku avalovanú [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Na základe vyplnenej a nezaplatenej zmenky podal Tatra-Leasing, s. r. o. (ďalej aj „žalobca“ alebo „oprávnený“), žalobu Okresnému súdu Bratislava V. Okresný súd Bratislava V vydal zmenkový platobný rozkaz č. k. 4 Zm 1092/2013-33 zo 17. decembra 2013. Sťažovateľ nezaplatil pohľadávku špecifikovanú v zmenkovom platobnom rozkaze, preto žalobca podal návrh na vykonanie exekúcie. V konaní vedenom pod sp. zn. EX 1028/2014 vykonáva exekúciu súdny exekútor na základe poverenia vydaného okresným súdom. Na základe poverenia Okresného súdu Trnava vykonáva súdny exekútor exekúciu vedenú pod sp. zn. EX 766/2015 aj proti avalistom ako povinným.

3. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie z 13. februára 2014 a poverenia na vykonanie exekúcie súdny exekútor doručil sťažovateľovi 25. marca 2014 upovedomenie o začatí exekúcie. Dňa 10. apríla 2014 podal sťažovateľ námietky proti exekúcii podľa § 50 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31. marca 2017 (ďalej len „Exekučný poriadok“). O námietkach rozhodol vyšší súdny úradník uznesením z 2. júla 2014 tak, že ich zamietol. Dňa 25. júla 2014 podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodla sudkyňa okresného súdu uznesením, ktoré mu bolo doručené 24. októbra 2014.

4. Súdny exekútor následne uskutočnil dražbu nehnuteľnosti sťažovateľa. Dňa 12. marca 2015 bola spísaná zápisnica o dražbe nehnuteľnosti a udelení príklepu. Okresný súd uznesením z 13. októbra 2015 schválil príklep. Dňa 28. decembra 2015 podal

sťažovateľ návrh na čiastočné zastavenie exekúcie. Po rozvrhovom pojednávaní podal sťažovateľ 14. marca 2016 námietky proti rozvrhu výťažku. Keďže okresný súd nerozhodol o návrhu na čiastočné zastavenie exekúcie a ani o námietkach proti rozvrhu výťažku, sťažovateľ podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). O námietkach proti rozvrhu výťažku rozhodol okresný súd uznesením z 9. januára 2017. Podľa sťažovateľa dovedy okresný súd konal „v akceptovateľných časových intervaloch. Máme preto za to, že v tomto čase začali vznikať nedôvodné prietahy, keď rozhodovanie súdu o námietkach voči rozvrhu výťažku trvalo takmer 10 mesiacov. Uvedené potvrdil aj predseda Okresného súdu Bratislava III keď uznal dôvodnosť sťažnosti na prietahy...“.

5. Dňa 25. októbra 2017 rozhodol okresný súd o zastavení exekúcie v časti sumy 11 642,40 € a vo zvyšnej časti návrh zamietol, pritom „Trvalo takmer dva roky kým bolo o návrhu na čiastočné zastavenie exekúcie rozhodnuté.“. Dňa 23. novembra 2017 podal sťažovateľ proti tomuto uzneseniu odvolanie. Odvolanie podal aj oprávnený, k tomuto odvolaniu sa sťažovateľ vyjadril 12. marca 2018. Keďže sa vo veci ďalej nekonalo, sťažovateľ podal 20. septembra 2018 ďalšiu sťažnosť na prietahy podľa zákona o súdoch, o ktorej „nebolo nijak rozhodnuté. Vo veci nebolo povinnému dodnes doručené ani rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave o odvolaniach povinného a oprávneného. Rozhodovanie o čiastočnom návrhu na zastavenie exekúcie tak trvá už od 28. 12. 2015, teda viac ako tri roky.“

Okresný súd Bratislava III dokonca neuskutočňuje ani niektoré formálne úkony. Z vyúčtovania exekučného konania zo dňa 12. 09. 2018 vyplýva, že na Uznesení o schválení rozvrhu výťažku zo dňa 09. 01. 2017 nebola ani po roku a pol vyznačená doložka právoplatnosti. Z uvedeného dôvodu nemohol exekútor túto sumu započítať v exekučnom konaní.

Máme za to, že ide o neprimeranú dĺžku súdneho konania spôsobenú zbytočnými prietahmi v konaní Okresného súdu Bratislava III.“.

6. Sťažovateľ podal 23. decembra 2016 sťažnosť Slovenskej komore exekútorov na postup súdneho exekútora, ktorú táto v odpovedi z 25. januára 2017 vyhodnotila ako neopodstatnenú. Sťažovateľ podal 9. marca 2017 žiadosť Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky o prešetrenie vybavenia sťažnosti. Upovedomením o výsledku prešetrenia sťažnosti z 13. júna 2017 „*sme boli informovaný, že sťažnosť bola Slovenskou komorou exekútorov vybavená riadne a včas.*“.

7. Sťažovateľ namieta, že súdny exekútor za „*ostatné dva roky (2017 a 2018) okrem zaslania vyúčtovania exekúcie na žiadosť povinného neuskutočnil vo veci žiadne úkony. Po neúspešnej dražbe motokár mal možnosť túto dražbu opakovať.*“. V ústavnej sťažnosti vymedzuje prehľad úkonov súdneho exekútora a uvádza:

- „25. 3. 2014 *Upovedomenie o začatí exekúcie*
- 26. 3. 2014 *Upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľností*
- 25. 4. 2014 *Zápisnica o zexekvovaní nehnuteľnosti na zapísanej v KN*
- 26. 5. 2014 *Znalecký posudok č. 140/2014*
- 12. 11. 2014 *Exekučný príkaz - zriadenie exekučného záložného práva*
- 12. 11. 2014 *Oznámenie termínu dražby regulačnej stanice plynu*
- 12. 11. 2014 *Upovedomenie o čase a mieste oceňovania nehnuteľnosti (podielu)*
- 12. 11. 2014 *Upovedomenie o čase a mieste oceňovania nehnuteľnosti*
- 12. 11. 2014 *Exekučný príkaz - predaj spoluvlastníckeho podielu na NHV*
- 12. 11. 2014 *Exekučný príkaz - príkaz na predaj regulačnej stanice plynu*
- 12. 11. 2014 *Exekučný príkaz - príkaz na predaj nehnuteľnosti*
- 20. 11. 2014 *Oceňovanie nehnuteľností*
- 20. 11. 2014 *Dražba - spoluvlastnícky podiel 2/11*
- 21. 11. 2014 *Dražba - regulačná stanica plynu*
- 27. 11. 2014 *Znalecký posudok č. 58/2014*
- 11. 12. 2014 *Prevzatie regulačnej stanice plynu Tatra-Leasingom*
- 3. 2. 2015 *Dražobná vyhláška (nehnuteľnosti)*
- 4. 3. 2015 *Ohliadka nehnuteľností*
- 12. 3. 2015 *Zápisnica o dražbe nehnuteľnosti a udelení príklepu*
- 23. 4. 2015 *Exekučný príkaz*

30. 4. 2015 *Dražba - motokáry*

3. 2. 2016 *Predvolanie na rozvrhové pojednávanie*

26. 2. 2016 *Rozvrhové pojednávanie*

Nekonaním exekútora dochádza k znehodnocovaniu majetku povinného, ktorý môže byť speňažený a povinnému tak vzniká škoda. Zároveň mu rastú aj úroky z omeškania, keďže hodnota vydražených motokár by bola započítaná na istinu pohľadávky a suma z ktorej sú úroky vypočítavané by klesla.

Máme preto za to, že zo strany súdneho exekútora dochádza k neodôvodneným prieťahom vo vykonávaní exekúcie, keďže za ostatné dva roky nevykonal žiaden úkon.“

8. Podľa sťažovateľa v dôsledku nečinnosti okresného súdu u neho dlhodobo pretrváva stav právnej neistoty, ktorý je umocnený zaťažujúcimi dopadmi exekúcie. Napadnuté konanie nie je skutkovo ani právne zložité, keďže konanie o „návrhu na zastavenie exekúcie nie je ničím neobvyklým v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, rovnako ako započítanie pohľadávok, ktoré je bežným právnym úkonom medzi podnikateľmi.

... správanie sťažovateľa v predmetných konaniach nespôsobilo žiadne prieťahy. Sťažovateľ má zato, že pokiaľ ide o ich správanie ako účastníka predmetného súdneho konania, tak k prieťahom z jeho strany nedochádzalo. Jeho postoj možno hodnotiť ako aktívny a súčinnosťný, požadované úkony vykonával načas a bez zbytočných odkladov.“

9. Sťažovateľ ďalej poukazuje na to, že obsahom základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je najmä to, aby „súd viedol konanie hospodárne a aby bez zbytočných prieťahov zistil rozhodujúce skutočnosti a aby hneď rozhodol, ale tiež aby v rámci prípravy pojednávania toto predseda senátu pripravil tak, aby bolo možné rozhodnúť na jednom pojednávaní. Nerešpektovanie zásady hospodárnosti v konaní všeobecného súdu je spôsobilé porušiť základné právo účastníka súdneho konania na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Takmer 5-ročné súdne konania spôsobil postup súdu a exekútor v predmetnej veci tak, ako je opísaný v bode II. a III.“

10. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo alebo sloboda sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava III pod spisovou značkou 52 Er/688/2014, bolo porušené.

2. Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Bratislava III, aby v konaní vedenom pod spisovou značkou 52 Er/688/2014 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi... primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10 000,- EUR... ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Základné právo alebo sloboda sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v konaní vedenom na Exekútorskom úrade Bratislava, JUDr. Martin Hermanovský, súdny exekútor pod spisovou značkou EX 1028/14, bolo porušené.

5. Ústavný súd prikazuje Exekútorskému úradu Bratislava, JUDr. Martin Hermanovský, súdny exekútor aby v konaní vedenom pod spisovou značkou EX 1028/14 konal bez zbytočných prietáhov.

6. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi... primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10 000,- EUR... ktoré je Exekútorský úrad Bratislava, JUDr. Martin Hermanovský, súdny exekútor povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

7. Ústavný súd priznáva sťažovateľom trovy právneho zastúpenia, ktoré je Okresný súd Bratislava III a Exekútorský úrad Bratislava, JUDr. Martin Hermanovský, súdny exekútor (spoločne a nerozdielne) povinný zaplatiť právnenému zástupcovi sťažovateľov do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.“

11. Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje skutočnosťou, že *„k neodôvodneným prietahom došlo a stále dochádza v exekučnom konaní, ako aj skutočnosť, že súd už uznal sťažnosti na prietahy za dôvodné,*

no napriek tomu v predmetných veciach nekoná tak, aby k neodôvodneným preťahom opäť nedochádzalo.

Záverom uvádzame, že konateľ spoločnosti PP RENT, s. r. o., ██████████ dosiahol v čase podania tejto sťažnosti vek 83 rokov. Už v súčasnosti ťažko znáša vedenie exekúcie na svoju osobu (a hrozbu, že príde o rodinný dom, v ktorom býva). Ďalšie trvanie súdneho sporu znamená ďalší stres a náklady, ktorým možno predísť. Najmä vplyvom stresu z prebiehajúcej exekúcie už pred pár rokmi zomrela manželka ██████████, pani ██████████.

III.

Vyjadrenia odporcov a replika sťažovateľa

12. Na výzvu ústavného súdu sa k prijatej ústavnej sťažnosti vyjadrila podpredsedníčka okresného súdu, vo svojom prípise sp. zn. Spr. 507/2019 z 18. decembra 2019 poukázala na vyjadrenie zákonnej sudkyne, podľa ktorého „vzhľadom na preťažené oddelenie *Er nie je možné vybavovať exekučné veci bez preťahov.*“.

13. Na výzvu ústavného súdu sa k prijatej ústavnej sťažnosti vyjadril aj súdny exekútor. V prípise sp. zn. EX 1028/14 z 3. decembra 2019 poukázal na to, že dĺžka exekučného konania nezávisí priamo od súdneho exekútora, ale od iných faktorov v exekučnom konaní, a to od osoby povinného (vyhýbanie sa exekúcii, nepreberanie zásielok), súčinnosti tretích osôb (§ 34 Exekučného poriadku), prostriedkov obrany a ochrany, ktoré majú povinný a iní účastníci exekučného konania k dispozícii, a od rýchlosti rozhodovania exekučného súdu o týchto prostriedkoch.

14. Pokiaľ ide o napadnuté exekučné konanie, súdny exekútor uviedol, že úkony realizuje v primeraných lehotách. V uvedenom konaní bola vykonaná dražba nehnuteľnosti povinného (sťažovateľa). Uznesením okresného súdu, ktoré nadobudlo právoplatnosť 3. novembra 2015, bol schválený príklep udelený súdnym exekútorom na dražbe nehnuteľností konanej 26. februára 2015. Toto uznesenie bolo exekútorškému úradu doručené až v priebehu mesiaca november 2015. Vzhľadom na potrebu predvolať na

rozvrhové pojednávanie všetky osoby, ktorým sa doručuje dražobná vyhláška (§ 154 ods. 1 Exekučného poriadku), a z dôvodu zachovania časovej rezervy pre predvolané osoby určil termín rozvrhového pojednávania na 26. február 2016. Po rozvrhovom pojednávaní 8. apríla 2016 súdny exekútor doručil okresnému súdu žiadosť o schválenie výťažku z dražby nehnuteľnosti. Uznesenie o schválení rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti okresný súd doručil 7. februára 2017 na účely jeho doručenia príslušným osobám. Dňa 18. apríla 2017 zaslal okresnému súdu žiadosť o vyznačenie právoplatnosti uznesenia o schválení rozvrhu výťažku. Súdny exekútor uviedol, že do „dnešného dňa právoplatné uznesenie sp. zn: 52 Er/668/2014 o schválení rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti mi nebolo doručené.“.

15. Súdny exekútor ďalej poukázal na to, že exekučné konania sp. zn. EX 1028/14 a sp. zn. EX 766/15 sú vedené na základe rovnakého exekučného titulu, avšak proti odlišným povinným. Prvé exekučné konanie je vedené proti sťažovateľovi, druhé exekučné konanie je vedené proti [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Tieto subjekty sú zaviazané spoločne a nerozdielne, preto je na rozhodnutí oprávneného, proti ktorému povinnému a v akom rozsahu bude pohľadávku vymáhať. Vymáhanie nároku v dvoch rozdielnych konaniach je dôsledkom rozdielneho momentu nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu. Súdny exekútor uviedol, že exekúcia nebude prebiehať nad rámec vymáhanej sumy, po vymožení celej dlžnej sumy bude zastavená. Akákoľvek vymožená suma sa započítava do oboch exekučných konaní, činnosť súdneho exekútora v jednom z konaní má účinky v oboch konaniach. Z tohto dôvodu je potrebné zohľadniť aj úkony vykonané v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 766/15.

16. V tejto súvislosti súdny exekútor poukázal na to, že v exekučnom konaní sp. zn. EX 766/15 podali povinní 15. mája 2015 námietky proti exekúcii, ktoré majú odkladný účinok, preto do rozhodnutia o námietkach nemožno vydať exekučný príkaz a pokračovať v exekúcii. O námietkach rozhodol Okresný súd Trnava uznesením z 27. novembra 2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť 29. decembra 2015. Dňa 17. marca 2017 bolo súdnemu exekútorovi doručené uznesenie Okresného súdu Trnava zo 16. marca 2017, ktorým zrušil tretí výrok uznesenia z 27. januára 2015, ktorým zastavil exekúciu v časti vymáhanej

sumy 122 185,47 €, návrh povinných na zastavenie exekúcie v tejto časti zamietol, návrh povinných na čiastočné zastavenie exekúcie vo výške 40 095,35 € zamietol a povolil odklad exekúcie v časti vymáhanej sumy 81 229,38 € do vydania uznesenia o schválení rozvrhu výťažku uvedenej sumy dosiahnutej vydražením vo veci vedenej pod sp. zn. 52 Er 668/2014 na okresnom súde. Povinní proti tomuto uzneseniu podali 6. apríla 2017 odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trnave uznesením z 27. marca 2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť 1. júna 2018.

17. Súdny exekútor poukázal na § 243f ods. 1 Exekučného poriadku, podľa ktorého v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4, je oprávnený povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona. Podľa § 243f ods. 3 Exekučného poriadku exekúcie podľa odseku 1 sa odo dňa účinnosti tohto zákona odkladajú. Podľa § 243f ods. 6 Exekučného poriadku ak oprávnený návrh na vykonanie exekúcie doplní v lehote podľa odseku 1, súd preskúma, či je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m), a ak exekúciu nezastaví, rozhodne o pokračovaní exekúcie. Okresný súd Trnava rozhodol o pokračovaní v exekúcii uznesením zo 16. októbra 2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť 20. novembra 2018.

18. Súdny exekútor následne pokračoval vo vykonávaní exekúcie a vydal 14. marca 2019 exekučný príkaz na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľnosti a tiež postihnutím iných príjmov povinného a upovedomenie o čase a mieste oceňovania nehnuteľnosti z 22. marca 2019. Povinní podali 26. marca 2019 návrh na odklad exekúcie, ktorý má odkladný účinok. Súdny exekútor uviedol, že do *„dnešného dňa o návrhu na odklad exekúcie nebolo rozhodnuté.“*

19. Súdny exekútor napokon poukázal na to, že sťažovateľ môže aj dobrovoľne splácať vymáhanú pohľadávku, a tým zabrániť narastaniu vymáhanej pohľadávky na úrokoch z omeškania. Zo skutočností uvedených vo vyjadrení podľa súdneho exekútora vyplýva, že z jeho strany nedošlo k postupu, ktorý by bol v rozpore so zákonom.

20. Sťažovateľ vo svojom stanovisku z 20. januára 2020 k vyjadreniam okresného súdu a súdneho exekútora poukázal na to, že okresný súd vo svojom vyjadrení pripustil, že v napadnutom exekučnom konaní došlo k prietahom. Vychádzajúc z uvedeného, sťažovateľ navrhuje aplikovať § 151 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), podľa ktorého skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Poukázal tiež na to, že predmetné exekučné konanie trvá od 13. februára 2014, teda takmer 6 rokov, pričom čas rozhodovania o jednotlivých podaniach sťažovateľa sa predlžoval. O námietkach sťažovateľa z apríla 2014 okresný súd rozhodol v júli 2014, zákonná 60-dňová lehota nebola dodržaná. Dražba nehnuteľností sa uskutočnila 12. marca 2015, okresný súd schválil príklep 13. októbra 2015. Námietky proti rozvrhu výťažku podal sťažovateľ 14. marca 2016 a okresný súd o nich rozhodol 9. januára 2017. Sťažovateľ podal 28. decembra 2015 návrh na čiastočné zastavenie exekúcie, o ktorom rozhodol okresný súd 25. októbra 2017, t. j. takmer po dvoch rokoch. Proti tomuto uzneseniu podali odvolania oprávnený aj sťažovateľ. Sťažovateľ sa 12. marca 2018 vyjadril k odvolaniu oprávneného. Dňa 16. decembra 2019 vyzval okresný súd sťažovateľa na vyjadrenie sa k vyjadreniu oprávneného z 11. apríla 2018, t. j. *„po dvoch rokoch od podania odvolania toto ešte nebolo ani postúpené na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave. Rozhodovanie o čiastočnom návrhu na zastavenie exekúcie tak trvá už od 28. 12. 2015, teda viac ako štyri roky.“*. Aj z vyjadrenia súdneho exekútora vyplýva, že okresný súd mu ešte nezaslal uznesenie o schválení rozvrhu výťažku s vyznačením právoplatnosti.

21. Sťažovateľ nesúhlasí s tvrdením súdneho exekútora, že jeho postup v exekučnom konaní nebol v rozpore so zákonom. Poukazuje pritom na to, že došlo k zmiznutiu 15 kusov motokár vo vlastníctve sťažovateľa. Povinný (sťažovateľ) v tejto súvislosti podal trestné oznámenie, na podklade ktorého sa síce nezačalo trestné stíhanie, avšak z odôvodnenia uznesenia Okresnej prokuratúry Bratislava III č. k. 4 Pn 454/18/1103-14 z 11. júna 2019 *„vyplývajú závery preukazujúce spôsobenie škody v súvislosti s exekúciou.“*. Následne sťažovateľ cituje z odôvodnenia uznesenia Okresnej prokuratúry Bratislava III, pričom uvádza:

«„Ponechaním vecí na mieste ich súpisu, ku ktorým priestorom nemala v rozhodnom čase povinná osoba žiaden vlastnícky, alt. nájomný vzťah, ako i len ich výlučné uzamknutie v hale, možno s poukazom na vyššie uvedené považovať za neúčelné a neúčinné „zabezpečenie“ hnutelných vecí zo strany súdneho exekútora.“

... S prihliadnutím na tú skutočnosť, že prvotná neúspešná dražba bola uskutočnená v období roka 2015 je pozoruhodným, že súdny exekútor neprikázala opätovnú dražbu a nepostupoval tak v intenciách citovaného ustanovenia Exekučného poriadku, ktorého následkom mohlo byť i ukončenie exekučného konania vo vzťahu k hnutelným veciam, ktoré boli nepredajné, ktorým v tom čase účinným Exekučným poriadkom mal byť súdnym exekútorom podaný návrh súdu k zastaveniu exekúcie predajom hnutelných vecí.“

... „Naproti tomu je však i nesporným, že dané konanie spočívajúce v odstránení hnutelných vecí ponechaných v skladových priestoroch, ako i praktické opomenutie akéhokoľvek konania súdneho exekútora voči tam ponechaným hnutelným veciam, mali za následok vznik majetkovej ujmy na strane povinného, resp. oznamovateľa.“»

22. Z uvedeného je zrejmé, že nekonaním súdneho exekútora – nezabezpečením motokár a neopakovaním dražby, resp. nevrátením motokár sťažovateľovi, mu tým vznikla škoda, na ktorej náhradu vyzval súdneho exekútora. Sťažovateľ si uplatňuje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 10 000 €, poukazuje pritom na to, že dlhotrvajúce exekučné konanie má nepriaznivý vplyv na zdravotný stav [REDAKOVANÉ], konateľa sťažovateľa, ktorý tento rok dovíši 85 rokov. Sťažovateľ „bol vždy súčinný s orgánmi verejnej moci, nezahluje súd, ani Exekútora zbytočnými podaniami.“.

23. Ústavný súd so súhlasom sťažovateľa, okresného súdu a súdneho exekútora podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v tejto veci od ústneho pojednávania, keďže od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

IV.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva

24. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

25. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

26. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...

27. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

28. Pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k tomuto článku dohovoru a vychádza tiež zo záveru, že v obsahu práv garantovaných v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

29. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej

ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

30. Ústavný súd vo svojej judikatúre (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09) už uviedol, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov alebo práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa dohovoru, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovatelia na neho obrátili s návrhom, aby o ich veci rozhodol.

31. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou EŠLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

32. Pri hodnotení toho, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je potrebné posudzovať dĺžku konania ako celok, nie preskúmať jednotlivé fázy konania (pozri napr. rozsudky EŠLP vo veciach Bubláková proti Slovenskej republike z 15. 2. 2011, Čičmanec proti Slovenskej republike z 28. 6. 2016, ako aj judikatúru ústavného súdu, napr. IV. ÚS 81/2019, I. ÚS 103/2019, I. ÚS 282/2019).

33. Podľa judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 5/00, III. ÚS 245/06, I. ÚS 281/2013) nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí uskutočňovaný podľa Exekučného poriadku je súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Záver o tom, že súdna exekúcia je súčasťou základného práva na súdnu ochranu, vychádza z toho, že exekúciu síce vykonáva súdny exekútor, ale na základe splnomocnenia štátom, ktoré sa materializuje v konkrétnej veci poverením exekučného súdu na vykonanie exekúcie. Toto poverenie (bez neho by súdna exekúcia nemala zákonný podklad a bola by absolútne neprípustná) potvrdzuje, že súdny exekútor koná, rozhoduje a exekvuje v mene súdnej moci (čl. 142 ods. 1 ústavy).

34. Z už judikovaných záverov ústavného súdu o súdnej exekúcii ako súčasti základného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 5/00, III. ÚS 245/06) vyplýva, že súdna exekúcia vykonávaná podľa Exekučného poriadku musí byť uskutočňovaná aj v súlade s princípmi spravodlivého procesu v širšom slova zmysle, ktoré sú obsiahnuté v čl. 46 až čl. 48 ústavy.

35. Právomoc ústavného súdu na preskúmanie postupu súdneho exekútora môže byť daná len v prípadoch, keď neexistuje prostriedok nápravy podľa Exekučného poriadku (m. m. II. ÚS 781/2014).

36. Podľa názoru ústavného súdu ak by došlo k tomu, že by sa exekúcia uskutočnila spôsobom, ktorý by nemal oporu v Exekučnom poriadku, a k náprave takéhoto postupu by nestačili procesné prostriedky obsiahnuté v Exekučnom poriadku a Občianskom súdnom poriadku, nemožno vylúčiť ani sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože vykonanie exekúcie zákonom nepredvídaným a neupraveným spôsobom by mohlo zakladať porušenie čl. 2 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 1 ústavy v rozsahu princípov spravodlivého procesu (porovnaj III. ÚS 822/2016). Obdobný záver možno aplikovať aj v súvislosti s namietaným porušením garancií obsiahnutých v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom súdneho exekútora v exekučnom konaní, t. j. pri námietkach, že súdny exekútor v exekučnom konaní nepostupoval bez zbytočných priet'ahov.

V.

Posúdenie vecí ústavným súdom

V.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní

37. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že exekučné konanie, v ktorom dochádza k nútenému výkonu povinnosti na peňažné plnenie na základe exekučného titulu, tvorí štandardnú súčasť rozhodovania všeobecných súdov v civilnej agende. Ústavný súd neidentifikoval žiaden prvok faktickej alebo právnej zložitosti veci.

38. Správanie sťažovateľa je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd z dostupných podkladov dospel k záveru, že správanie sťažovateľa ako povinného čiastočne prispelo k doterajšej dĺžke napadnutého konania.

39. Možno konštatovať, že sťažovateľ v doterajšom priebehu konania vystupoval v napadnutom exekučnom konaní aktívne. Podal námietky proti exekúcii, odvolanie proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o zamietnutí námietok, návrh na čiastočné zastavenie exekúcie, námietky proti rozvrhu výťažku, odvolanie proti uzneseniu okresného súdu o čiastočnom zastavení exekúcie. V súvislosti s touto procesnou aktivitou sťažovateľa ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej uviedol, že v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania nepochybne dochádza k predĺženiu konania, zodpovednosť za tento stav neznáša oprávnená osoba, ale nemožno ju pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04, II. ÚS 865/2014, II. ÚS 623/2016). Uvedenú skutočnosť ústavný súd zohľadnil pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení.

40. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotí, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, je postup okresného súdu. V rámci tohto kritéria poukazuje ústavný súd predovšetkým na to, že celková dĺžka napadnutého exekučného konania je šesť rokov a tri mesiace. Takúto dobu exekučného (vykonávacieho) konania možno z ústavnoprávneho hľadiska považovať za neakceptovateľnú a sama osebe je spôsobilým dôvodom na vyslovenie porušenia základného práva účastníka takého konania na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. jeho práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. IV. ÚS 127/08, IV. ÚS 155/09, IV. ÚS 82/2010, II. ÚS 662/2017).

41. Pokiaľ ide o postup okresného súdu v napadnutom exekučnom konaní, bolo potrebné zohľadniť, že v rámci tohto konania vystupujú dva orgány (subjekty), ktoré v súhrne realizujú exekúciu – okresný súd ako exekučný súd a súdny exekútor. Okresný súd ako exekučný súd predovšetkým rozhoduje o opravných prostriedkoch účastníkov exekučného konania (námietky, odvolanie a pod.) a ich návrhoch (napr. na zastavenie exekúcie) a taktiež schvaľuje niektoré úkony realizované súdnym exekútorom (napr. schválenie príklepu udeleného na dražbe). Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že primárne námietky sťažovateľa smerujú predovšetkým proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní. Po preskúmaní relevantných skutočností ústavný súd musí v podstatnej časti prisvedčiť argumentácii sťažovateľa. Na jednej strane je potrebné uviesť, že rozhodovacia činnosť okresného súdu bola vo viacerých prípadoch vyvolaná aktívnym procesným prístupom sťažovateľa. Na druhej strane je však potrebné uviesť, že postup okresného súdu, a to nielen pri rozhodovaní o týchto procesných úkonoch sťažovateľa, bol poznačený zbytočnými priet'ahmi. Sťažovateľ podal 14. marca 2016 námietky proti rozvrhu výť'ážku, o ktorých okresný súd rozhodol 9. januára 2017, t. j. po desiatich mesiacoch. Sťažovateľ podal 28. decembra 2015 návrh na čiastočné zastavenie exekúcie, o ktorom rozhodol okresný súd 25. októbra 2017, t. j. takmer po dvoch rokoch. Súdny exekútor doručil 8. apríla 2016 žiadosť o schválenie rozvrhu výť'ážku z dražby, pričom okresný súd uznesenie o schválení rozvrhu výť'ážku doručil súdnemu exekútorovi 7. februára 2017, t. j. po desiatich mesiacoch. Dňa 18. apríla 2017 doručil súdny exekútor okresnému súdu žiadosť o vyznačenie právoplatnosti uznesenia o schválení rozvrhu výť'ážku. Do dňa

predloženia vyjadrenia súdneho exekútora ústavnému súdu (december 2019) okresný súd uznesenie s doložkou právoplatnosti súdnemu exekútorovi nedoručil. Relevantné je, že sám okresný súd akceptoval, že jeho postup v napadnutom konaní je poznačený zbytočnými priet'ahmi. Aj vzhľadom na uvedené stanovisko okresného súdu ústavný súd nepovažoval za potrebné vykonávať rozsiahle skúmanie v tomto smere. Aj na základe vykonaného skúmania, vychádzajúc predovšetkým z tvrdení účastníkov konania – sťažovateľa, okresného súdu a súdneho exekútora, ústavný súd dospel k záveru, že doterajšie trvanie napadnutého exekučného konania svedčí predovšetkým o nesústredenom a neefektívnom postupe okresného súdu.

42. Pokiaľ ide o obranu okresného súdu, ktorá nepriamo vyplýva zo stručného stanoviska zákonnej sudkyne „...vzhľadom na preťažené oddelenie Er“, teda vysokým počtom nevybavených, resp. pridelených vecí, túto ústavný súd nemôže akceptovať. V tomto smere ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej nie je možné prenášať technicko-organizačné problémy štátnych orgánov na účastníkov konania, čo platí o to viac, ak to má za následok porušenie ich základných práv alebo slobôd. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 127/04) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, nemôže byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezbavuje štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní (IV. ÚS 97/04, IV. ÚS 136/03, IV. ÚS 35/06, II. ÚS 481/2017). Rovnako tak uviedol, že hoci nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania (pozri napr. I. ÚS 119/03, II. ÚS 179/2013, II. ÚS 264/2013, II. ÚS 481/2017).

43. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výrokovej časti).

V.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom súdneho exekútora v konaní vedenom pod sp. zn. EX 1028/2014

44. Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku ak tento zákon v § 243i až § 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Z uvedeného je zrejmé, že právnu úpravu zavedenú zákonom č. 2/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorá novým spôsobom koncipuje napr. inštitút zodpovednosti súdneho exekútora za škodu (§ 31), prípadne vzťah exekučného súdu a súdneho exekútora (§ 32) a ďalšie inštitúty (náhodné pridelovanie spisov súdnemu exekútorovi, oprávnenie exekútora zastaviť exekúciu a pod.), v aktuálne prerokúvanom prípade nemožno aplikovať.

45. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd preskúmal postup súdneho exekútora v napadnutom konaní samostatne, pretože podľa pôvodnej právnej úpravy do 1. apríla 2017 nemal exekučný súd reálnu možnosť plynulý postup exekútora nielen v tomto konaní objektívne odkontrolovať a následne ovplyvniť.

46. Z argumentácie sťažovateľa vyplývajú dve základné námietky proti postupu súdneho exekútora v napadnutom konaní. Sťažovateľ namieta postup súdneho exekútora v súvislosti s dražbou motokár – namieta, že súdny exekútor nevykonal opakovanú dražbu, nezabezpečil dostatočne motokáry, čím došlo k zmiznutiu 15 kusov motokár. Sťažovateľ zároveň namieta, že súdny exekútor „za ostatné dva roky nevykonal žiaden úkon“.

47. K otázke postupu súdneho exekútora v súvislosti s dražbou motokár, resp. ich zabezpečenia ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že z argumentácie sťažovateľa nemožno vyvodit' existenciu príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením označených práv a uvedeným špecifikovaným postupom súdneho exekútora. Inými slovami,

z argumentácie sťažovateľa nevyplýva, že špecifikovaný postup súdneho exekútora viedol k zbytočným prieťahom, resp. predstavoval taký neefektívny postup, ktorý viedol k predĺženiu napadnutého konania. Ústavný súd považoval za relevantné, že sťažovateľ argumentoval, že uvedeným špecifikovaným postupom súdneho exekútora mu vznikla majetková škoda, ktorej náhrady sa od súdneho exekútora domáha. Ústavný súd takto nezistil priamu a zjavnú príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením označených práv a špecifikovaným postupom súdneho exekútora v napadnutom konaní.

48. Pokiaľ ide o druhú námietku sťažovateľa, podľa ktorej bol súdny exekútor za posledné dva roky nečinný, ústavný súd poukazuje na vyjadrenie súdneho exekútora. Súdny exekútor vo svojom vyjadrení poukázal na to, že na podklade rovnakého exekučného titulu vykonáva aj exekúciu vedenú pod sp. zn. EX 766/15 proti [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktorí avalovali zmenku, ktorá tvorí základ pohľadávky oprávneného aj proti sťažovateľovi. Z tohto pohľadu vymoženie určitej časti pohľadávky aj proti avalistom (ručiteľom) má vplyv aj na výšku nevymoženej pohľadávky proti sťažovateľovi ako hlavnému dlžníkovi. Z uvedeného dôvodu úkony súdneho exekútora v exekučnom konaní sp. zn. EX 766/15 proti avalistom (ručiteľom) je potrebné posudzovať a zohľadniť aj v napadnutom exekučnom konaní. Sťažovateľ vo svojej replike túto obranu súdneho exekútora relevantne nespochybnil. Na tomto základe ústavný súd vychádzal z tejto obrany súdneho exekútora, z ktorej vyplýva, že súdny exekútor – po rozhodnutí o námietkach povinných proti exekúcii a o návrhu na zastavenie exekúcie a rozhodnutí exekučného súdu o pokračovaní v exekúcii – vykonával úkony v konaní sp. zn. EX 766/15 v priebehu roku 2019 exekúciou predajom nehnuteľnosti a postihnutím iných príjmov. Z týchto dôvodov nemožno akceptovať námietku sťažovateľa, že súdny exekútor v napadnutom exekučnom konaní bol za posledné dva roky nečinný. Súdny exekútor zjavne v súvisiacom exekučnom konaní za posledné dva roky realizoval úkony, ktoré mali priamy alebo nepriamy vplyv aj na napadnuté exekučné konanie a na právne postavenie sťažovateľa v ňom.

49. Vzhľadom na to, že ústavný súd po preskúmaní postupu exekútora v napadnutom konaní porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej

lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zo strany súdneho exekútora nezistil, v tejto časti ústavnej sťažnosti sťažovateľa nevyhovel (bod 5 výrokovej časti).

VI. Záver

VI.1 K bodom 1, 2, 3 a 5 výrokovej časti nálezu

50. Ústavný súd na základe vykonaného posúdenia (bod V tohto odôvodnenia) dospel k záveru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výrokovej časti tohto nálezu). Ústavnej sťažnosti v časti namietaného porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom súdneho exekútora v napadnutom konaní ústavný súd nevyhovel (bod 5 výrokovej časti tohto nálezu). Ústavný súd nevyhovel ani súvisiacim návrhom sťažovateľa proti súdnemu exekútorovi, keďže boli viazané na výrok o porušení označených práv postupom súdneho exekútora v napadnutom konaní (príkaz konať bez zbytočných prietahov, priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a uloženie povinnosti nahradiť trovy konania).

51. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

52. Ústavný súd vyhovel návrhu sťažovateľa a v zmysle čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy prikázal okresnému súdu konať v napadnutom exekučnom konaní bez zbytočných prietahov (bod 2 výrokovej časti tohto nálezu).

53. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

54. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

55. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04). Ústavný súd vychádzal aj z toho, že prietahy súdu v konaní či jeho nečinnosť predstavujú iný zásah súdu proti základným ústavne zaručeným právam (slobodám). Pritom taký zásah sám nie je výrazom (výsledkom) riadnej rozhodovacej právomoci súdu a ako taký sa vymyká obvyklému, prieskumnému či inému konaniu. Z tejto fakticity vyplýva, že porušenie práva na súdne konanie v primeranej lehote nemožno dodatočne napraviť. Možno zabrániť, aby nedošlo k ďalším prietahom (ústavným príkazom), ale už raz vzniknutý prietah odstrániť nemožno, možno len poskytnúť za porušenie tohto práva primeranú finančnú náhradu podľa čl. 127 ods. 3 ústavy (porovnaj napr. I. ÚS 282/2019).

56. Sťažovateľ sa v ústavnej sťažnosti domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia proti okresnému súdu vo výške 10 000 € z dôvodu zbytočných prietahov v napadnutom exekučnom konaní, a to aj napriek podanej sťažnosti na prietahy v konaní. Poukazuje na neistotu spojenú s neskončenou exekúciou, vysoký vek konateľa sťažovateľa, psychický tlak a vznikajúce náklady v súvislosti s exekúciou.

57. V prerokúvanom prípade podľa názoru ústavného súdu prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Ústavný súd prihliadol na to, že v čase jeho rozhodovania napadnuté exekučné konanie nebolo skončené, dlžná suma nebola v celom rozsahu vymožená. Ústavný súd však zohľadnil, že k doterajšej dĺžke napadnutého konania prispela aj procesná aktivita sťažovateľa a potreba rozhodovať o jeho návrhoch, resp. opravných prostriedkoch. Rovnako tak ústavný súd prihliadol na to, že predmetom napadnutého konania nie je rozhodovanie o existencii alebo výške určitej peňažnej

pohľadávky, ale nútené vymáhanie peňažného nároku, ktorý vyplýva z právoplatného a vykonateľného exekučného titulu, pričom sťažovateľ je v tomto konaní povinným. Samotné exekučné konanie takto začalo z dôvodu, že sťažovateľ ako povinný dobrovoľne neuhradil peňažnú sumu, ktorá vyplýva z právoplatného a vykonateľného exekučného titulu (zmenkový platobný rozkaz). Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €, ktoré mu je okresný súd povinný zaplatiť v zmysle § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (bod 3 výrokovej časti tohto nálezu). Návrhu sťažovateľa na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nad sumu 2 000 € ústavný súd nevyhovел (bod 5 výrokovej časti nálezu).

VI.2 K bodu 4 výrokovej časti nálezu

58. Ústavný súd napokon rozhodol aj o náhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

59. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

60. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 415,51 € v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to odmenu za 2 úkony právnej služby podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2019 v sume 163,33 € (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky) a náhrady hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby v sume 9,80 € (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky), čo spolu predstavuje sumu 346,26 €. Túto sumu bolo potrebné zvýšiť o 20 %, keďže právna zástupkyňa sťažovateľa je platcom dane z pridanej hodnoty, t. j.

o sumu 69,25 €, čo spolu predstavuje sumu 415,51 € (bod 4 výrokovej časti tohto nálezu). Ústavný súd nepriznal odmenu za úkon právnej služby – replika sťažovateľa z 20. januára 2020, keďže toto podanie neobsahuje takú argumentáciu, ktorá by nebola uvedená už v ústavnej sťažnosti sťažovateľa. Vzhľadom na uvedené ústavný súd tento úkon nepovažoval za odôvodnený a účelne vynaložený v súvislosti s uplatňovaním práv sťažovateľa (§ 251 CSP v spojení s § 62 zákona o ústavnom súde).

61. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa v lehote uvedenej v bode 4 výrokovej časti nálezu (§ 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

62. V zmysle § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde tento nález nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov tohto konania pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. septembra 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu